

ΑΚΑΔΗΜΟΣ

Γ.Κορδύλη 1 & Οθωρος-Μαρούσι

Τηλ. Κέντρο:210-61.24.000, <http://www.akadimos.gr>

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΑ ΘΕΜΑΤΑ 2016

ΙΣΤΟΡΙΑ Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ

ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ: Νταρίδης Γιάννης

ΟΜΑΔΑ Α

A1. Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις που ακολουθούν, γράφοντας στο τετράδιό σας, δίπλα στο γράμμα που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση, τη λέξη Σωστό, αν η πρόταση είναι σωστή, ή Λάθος, αν η πρόταση είναι λανθασμένη:

α) Η ελληνική διασπορά έστρεψε τις οικονομικές της δραστηριότητες προς την Ελλάδα αμέσως μετά την ανακήρυξη της Ανεξαρτησίας.

β) Οι εκλογές για την εκλογή αντιπροσώπων της Εθνοσυνέλευσης 1862-64 έγιναν τον Οκτώβριο του 1862.

γ) Η αστική στέγαση ξεκίνησε με τη δημιουργία τεσσάρων συνοικισμών: της Καισαριανής, του Βύρωνα, της Νέας Ιωνίας και της Κοκκινιάς στην Αθήνα.

δ) Μεγάλο μέρος του έργου της ΕΑΠ έγινε από το 1924 έως το 1928.

ε) Μετά τις εκλογές του Μαρτίου του 1910 το κόμμα του Βενιζέλου μειοψήφησε.

Μονάδες 10

A2. Να δώσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων ιστορικών όρων:

α) Συμφωνία Μουρνιών Κυδωνίας

β) Ταμείο Περιθάψεως προσφύγων

γ) Συνθήκη των Σεβρών

Μονάδες 15

B1. Ποια ήταν η συμβολή του κινήματος του Θερίσου στην προώθηση του Κρητικού ζητήματος;

Μονάδες 13

B2. Να προσδιορίσετε τις κοινωνικές και πολιτικές συνθήκες οι οποίες συνέβαλαν στην παρακμή των τριών ξενικών κομμάτων.

Μονάδες 12

ΟΜΑΔΑ Β

Γ1. Λαμβάνοντας υπόψη σας τις ιστορικές σας γνώσεις και το περιεχόμενο των παραθεμάτων, να προσδιορίσετε τα αίτια της εισροής κεφαλαίου των ξένων επενδυτών αλλά και των Ελλήνων επενδυτών της διασποράς στην Ελλάδα από τη δεκαετία του 1870 ως και τις αρχές του 20ού αιώνα.

Κείμενο Α

Η εγκατάσταση των Ελλήνων χρηματιστών της διασποράς στην Ελλάδα, είχε επιπτώσεις που μακροπρόθεσμα απέβησαν καίριες. Πραγματικά, η κυρίαρχη μορφή των δραστηριοτήτων των Ελλήνων χρηματιστών ήταν η «τυπική» μορφή των δραστηριοτήτων του δυτικού ιμπεριαλιστικού κεφαλαίου. Η διαδικασία διείσδυσης στις χώρες της περιφέρειας είχε τις εξής μορφές: αξιοποίηση μεταλλείων, κατασκευή σιδηροδρόμων και ίδρυση τραπεζικών οργανισμών για τον έλεγχο των πιστώσεων και των δημόσιων προσόδων. Πρόκειται για τις κυρίαρχες μορφές δραστηριοτήτων του αγγλικού, γαλλικού και γερμανικού κεφαλαίου, τόσο στις ημιαποικιακές χώρες της Ανατολικής Μεσογείου (Αίγυπτο, Οθωμανική Αυτοκρατορία), όσο και στη Λατινική Αμερική, και γενικότερα σ' όλες τις χώρες της περιφέρειας, όσες για κάποιο λόγο δεν είχαν άμεσα υποστεί αποικιακή κατάκτηση.

Η εντεινόμενη δυσχέρεια στην εξεύρεση προσοδοφόρων διεξόδων στις μητροπόλεις, και οι εγγενείς ανάγκες επέκτασης του καπιταλισμού που βρισκόταν σε διαρκή αναζήτηση νέων αγορών στις περιφέρειες, εκφράζονται με την προτίμηση των κεφαλαιούχων των μητροπόλεων για τέτοιου τύπου δραστηριότητες. Πράγματι, οι μορφές αυτές, παρουσιάζουν το τριπλό πλεονέκτημα να είναι εξαιρετικά κερδοφόρες, σε σχέση με τα τρέχοντα ποσοστά κέρδους των μητροπόλεων, να συμβάλλουν στη δημιουργία μιας τεχνικο-οικονομικής υποδομής, απαραίτητης για την εμπορική διείσδυση σε περιοχές με προκαπιταλιστικές ακόμη δομές, και να μην αντιμετωπίζουν τον ανταγωνισμό και την αντίθεση της ντόπιας άρχουσας τάξης, ανίκανης να συγκεντρώσει και ν' αξιοποιήσει τα σημαντικά ποσά που απαιτούν οι ανάλογες επιχειρήσεις. Επιπλέον, μπορούσαν και να οδηγήσουν βαθμιαία στον ολοκληρωτικό έλεγχο του μηχανισμού των κρατικών εισπράξεων.

Κ. Τσουκαλάς, *Εξάρτηση και αναπαραγωγή*, σελ. 253.

Κείμενο Β

Και αν η νέα φάση, στην οποία βρισκόταν ο παγκόσμιος καπιταλισμός μετά το 1880, υπήρξε αναμφίβολα ο δομικά απαραίτητος όρος για την εισροή των ξένων κεφαλαίων σε παγκόσμιο επίπεδο, η πολιτική του ελληνικού κράτους υπήρξε επίσης αποφασιστικής σημασίας για την προώθηση των κεφαλαίων αυτών προς τις συγκεκριμένες τους κατευθύνσεις.

Η άνοδος της ανακαινιστικής κυβέρνησης του Τρικούπη στην εξουσία -του βασικού εκπροσώπου των αγγλόφιλων μερίδων της φιλελεύθερης αστικής τάξης- και η γενικευμένη ανάπτυξη της χώρας εκείνη την περίοδο, δεν μπορούν βέβαια ν' αποδοθούν αποκλειστικά στην αλλαγή της διεθνούς συγκυρίας. Μια τέτοιου είδους ερμηνεία θα ήταν καθαρά μηχανιστική. Όμως παρ' όλο που χωρίς ειδική μελέτη θα ήταν αδύνατο ν' αποσαφηνιστεί η άνοδος της φιλελεύθερης αστικής τάξης και η ριζική μεταμόρφωση της κρατικής οικονομικής πολιτικής, δεν μπορεί να είναι απλή σύμπτωση η πλήρης αντιστοιχία των εσωτερικών και εξωτερικών παραγόντων του πλήρους μετασχηματισμού του πολιτικού και οικονομικού χώρου. Και το σημαντικό στοιχείο, λοιπόν, είναι η εκ του μηδενός συγκρότηση μιας συμπαγούς οικονομικής ολιγαρχίας, που μέσα σε λίγα χρόνια κυριάρχησε απόλυτα στον οικονομικό χώρο της ανεξάρτητης Ελλάδας, και παρουσιάζει μια σειρά από ιδιαίτερα γνωρίσματα [...]

Κ. Τσουκαλάς, *ό.π.*, σελ. 256-257.

Δ1. Αντλώντας στοιχεία από τα κείμενα που ακολουθούν και αξιοποιώντας τις ιστορικές σας γνώσεις, να αναφέρετε τα εμπόδια που συνάντησε η αστική στέγαση των Μικρασιατών προσφύγων.

Κείμενο Α

[...] «Στη Χίο έμεινα ένα χρόνο. Μετά πήγα Πάτρα, Κόρινθο και τελικά στο Βέλο. Εκεί έκανα μερικά χρόνια, έχω και σπίτι. Από το Βέλο ήρθα στην Αθήνα και μετά πήγα στην Αλεξανδρούπολη, στην αδελφή μου, κι άνοιξα εστιατόριο. Σε λίγο μου κήκε το μαγαζί κι άνοιξα άλλο εξοχικό. Εντωμεταξύ αρρώστησα και ξαναγύρισα στο Βέλο. Εκεί καλλιεργούσα περιβόλια. Έφυγα όμως πάλι κι ήρθα στην Αθήνα για καλύτερα».

(Μαρτυρία Νικολάου Παπανικολάου από το χωριό Σαζάκι που βρίσκεται στη χερσόνησο της Ερυθραίας, απέναντι από τη Χίο).

Κείμενο Β

«Την άλλη μέρα του Φωτός, Ιανουάριο του 1923, πρωτοβγήκαμε στην Ελλάδα. Μόλις βγήκαμε, περιμένανε κυρίες και μας μοιράσανε ψωμιά και τυριά. Την ίδια μέρα μας βάλανε στο τραίνο και μας πήγανε στην Τρίπολη. Τις δύο πρώτες βραδιές μείναμε μέσα στη Τρίπολη. ...

Κι εγώ έρημη ήμουνα και είχα και τρία παιδιά μαζί μου. ...

Ο γιος μου ήρθε στην Τρίπολη για να μας πάρει να μείνουμε όλοι στην Αθήνα. ...

Άμα βγήκαμε στον Πειραιά, δεν είχαμε πού να μείνουμε. Δύο νύχτες κοιμηθήκαμε στο σταθμό, στο ύπαιθρο. Τρέξαμε, πήγαμε στα Υπουργεία και τότε μας πήρανε και μας βάλανε στο εργοστάσιο του Στρίγγου, σε κάτι αποθήκες μέσα, στον Πειραιά. Εκεί ήτανε και άλλοι πρόσφυγες, από της Σμύρνης τα μέρη όλοι...».

(Μαρτυρία Μαριάνθης Καραμουσά από το χωριό Μπαγάρασι κοντά στα Σώκια).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

Ακρόσημος